

มันสำปะหลัง

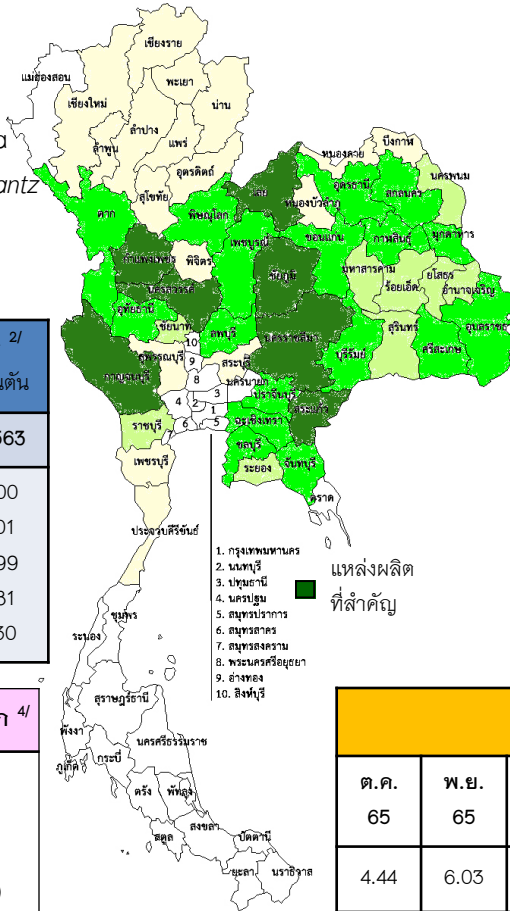
ชื่อไทย : มันสำปะหลัง

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : Cassava หรือ Tapioca

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Manihot esculenta (L.) Crantz*

โดย : กลุ่มส่งเสริมพืชเส้นใยและพืชหัว

เบอร์โทรศัพท์ : 02 561 4765

สถิติการผลิต ^{1/}			
ข้อมูลการผลิต	ปี 2563/64	ปี 2564/65	ปี 2565/66
พื้นที่เพาะปลูก (ล้านไร่)	10.92	10.86	10.98
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	10.41	9.92	9.73
ผลผลิต (ล้านตัน)	35.09	34.07	33.36
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	3,214	3,136	3,427
จำนวนครัวเรือน (คร.)	760,228	738,153	n / a
มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	70,422	78,697	77,057

ต้นทุนการผลิต ^{1/}		
หน่วย : บาท/ไร่		
รายการ	ปี 2564	ปี 2565
ต้นทุนผันแปร	5,162	5,414
ต้นทุนคงที่	1,027	1,030
ต้นทุน / ไร่	6,189	6,444
ต้นทุน / กก.	1.84	1.88

ประเทศผู้ผลิตมันสำปะหลังที่สำคัญของโลก ^{2/}			
หน่วย : ล้านตัน			
ประเทศ	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
1. ไนจีเรีย	55.80	59.19	60.00
2. คองโก	38.87	40.05	41.01
3. ไทย	29.37	31.08	28.99
4. กานา	20.85	22.45	21.81
5. อินโดนีเซีย	n/a	n/a	18.30

ราคาขายหัวมันสด ณ ไร่นา (บาท/กิโลกรัม) ^{1/}													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
ปี 2563	1.94	1.92	1.89	1.73	1.67	1.62	1.64	1.73	1.76	1.74	1.85	2.05	1.89
ปี 2564	2.03	2.07	2.13	2.08	1.92	1.91	1.97	2.02	2.12	2.08	2.19	2.28	2.07
ปี 2565	2.29	2.28	2.31	2.40	2.51	2.57	2.71	2.71	2.68	2.60	2.58	2.60	2.39

การส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของโลก ^{4/}	
1. ไทย	70.38% (2,898.88 ล้านดอลลาร์)
2. เวียดนาม	11.32% (466.08 ล้านดอลลาร์)
3. ลาว	7.38% (303.95 ล้านดอลลาร์)
4. คอสตาริกา	2.99% (123.33 ล้านดอลลาร์)
5. อินโดนีเซีย	2.96% (121.95 ล้านดอลลาร์)

ร้อยละปริมาณผลผลิตรายเดือน ปี 2565/66 ^{1/}											
ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
65	65	65	66	66	66	66	66	66	66	66	66
4.44	6.03	9.78	18.43	21.41	19.70	7.40	4.02	2.40	1.60	2.06	2.73

มูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง (หัวมันสด มันเส้น มันอัดเม็ด แป้งมันสำปะหลัง) ^{4/}					
หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ					
ประเทศ	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
1. จีน	2,194.78	2,069.75	1,673.00	1,913.53	-4.54
2. ไทย	377.38	270.40	267.55	421.68	2.25
3. เวียดนาม	344.44	253.62	220.39	188.25	-8.33
4. สหรัฐอเมริกา	138.03	163.58	175.51	168.36	6.39
5. ไต้หวัน	113.79	137.98	130.93	120.31	1.76
6. อื่นๆ	646.90	735.65	655.69	521.70	-5.83

มูลค่าการส่งออก ปีเพาะปลูก 2565/66 (ต.ค.65-ม.ค.66) ^{3/}								
ที่	แป้งมัน (%)	แป้งดัดแปร (%)	มันเส้น (%)	มันอัดเม็ด (%)				
1	จีน	63.86	จีน	66.53	จีน	99.99	เนเธอร์แลนด์	59.65
2	ไต้หวัน	7.73	ญี่ปุ่น	70.70	อื่นๆ	0.01	จีน	21.98
3	มาเลเซีย	6.05	เกาหลีใต้	26.17			เบลเยียม	7.82
4	ฟิลิปปินส์	4.28	อินโดนีเซีย	20.24			สหรัฐอเมริกา	5.99
5	ญี่ปุ่น	3.43	สหรัฐอเมริกา	14.43			สหราชอาณาจักร	3.11

ที่มา : ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ^{2/} FAO ^{3/} กรมศุลกากร ^{4/} Trade Map

^e ข้อมูลประมาณการมูลค่าผลผลิต ปี 2565 คำนวณจากราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ในปีที่แล้ว

มันสำปะหลัง

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหาข้อจำกัด	แนวทางการพัฒนา/แก้ไข
1. มันสำปะหลังเป็นพืชเศรษฐกิจที่สามารถปลูกได้ในสภาพพื้นที่ที่ทนแล้งได้ 2. มันสำปะหลังเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย มีตลาดรองรับทั้งในและนอกประเทศ 3. มันสำปะหลังเป็นพืชที่ใช้ประโยชน์ได้ทุกๆ ส่วน ตั้งแต่ยอดจนถึงราก (หัวมัน) มีการนำมาใช้ประโยชน์ในครัวเรือน เพื่อการบริโภคเป็นอาหารมนุษย์ และอาหารสัตว์ และใช้แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ (มันเส้น มันอัดเม็ด แป้งมัน) 4. มันสำปะหลังสามารถผลิตเป็นพืชพลังงานทดแทนโดยผลิตเป็นเอทานอลเพื่อใช้เป็นพลังงานเชื้อเพลิงภายในประเทศไทย	1. ภัยธรรมชาติ เช่น ฝนตกสะสมตั้งแต่ ส.ค.65 และพายุโนรูในวันที่ 28 -30 ก.ย.65ทำให้เกษตรกรเร่งเก็บเกี่ยว หัวมันขึงไม่ได้อายุ เน่าเสีย 2. การระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง พันธุ์ทนทาน เช่น เกษตรศาสตร์ 50 หัวยบง 60 ระยอง 72 และระยอง 90 มีไม่เพียงพอต่อการปลูก 3. ปัญหาสิ่งเจือปนในผลผลิต อาจเนื่องมาจากการขนถ่าย การเก็บเกี่ยว 3.1 เกษตรกรสูญเสียหน้าดิน 3.2 ผู้ประกอบการมีต้นทุนการผลิตในการทำความสะอาดหัวมันสำปะหลัง 4. ปริมาณผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการในการส่งออก	1. โครงการภาครัฐ ได้แก่ โครงการประกันรายได้และโครงการคู่ขนาน 2. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้พันธุ์มันสำปะหลังที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานราชการ และเก็บพันธุ์มันสำปะหลังที่ปลอดโรคไว้ใช้เอง 3. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังในช่วงอายุ ระยะเวลาที่เหมาะสม และทำมันสำปะหลังคุณภาพ โดยร่อนดินทรายออกจาก มันสำปะหลังก่อนการจำหน่าย 4. ฝักระวังโรคระบาด โดยเฉพาะโรคใบด่างมันสำปะหลัง 5. ฝักระวังการจำหน่ายท่อนพันธุ์ 6. ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง 7. ส่งเสริมให้เกษตรกรบริหารแปลงปลูกอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การเปิดดินดาน การใช้ระบบน้ำ การใช้สารกำจัดวัชพืช โรค อย่างถูกต้องเหมาะสม

